

Dosarul nr. 2ra-1984/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani ( jud. O. Cernei)  
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

## ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Dumitru Mardari  
Dumitru Visternicean

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Lipcean

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Lipcean împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Lipcean și menținută hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 8 noiembrie 2017, Ion Lipcean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 21 ianuarie 2015, Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a emis hotărârea prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată de el împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a încasat prejudiciul material și parțial prejudiciul moral de 18164 lei din 150000 lei solicitate.

A menționat că la 30 iunie 2015, instanța de apel a respins apelul său și a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, dispunând casarea hotărârii din 21 ianuarie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă. Totodată, instanța de apel a indicat că în rest hotărârea primei instanțe se menține.

A relatat că la 1 iunie 2016, dânsul s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cererea nr. 10873 privind corectarea erorii în decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, considerând drept eroare tehnică faptul că odată ce instanța de apel a menținut o parte din hotărârea Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 21 ianuarie 2015, aceasta s-ar referi la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pretenția de încasare a prejudiciului moral fiind respinsă în mod expres. Or, prima instanță doar aceste două cerințe a admis.

Ca urmare, prin încheierea din 15 august 2017 a Curții de Apel Chișinău, cererea nr. 10873 a fost repartizată spre examinare judecătorului Veronica Negru, care a numit-o spre examinare pentru data de 7 noiembrie 2017 ora 15:00.

Astfel, pretinde încălcarea termenului rezonabil de examinarea cererii cu privire la corectarea erorii, deoarece în perioada 1 iunie 2016 (data depunerii cererii) și 7 noiembrie 2017 (prima ședință de judecată), aproximativ 1,5 ani, cererea depusă nu a fost examinată, ceea ce nu poate fi considerat un termen rezonabil.

A reiterat că la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată urmează să ia în considerație aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice ale reclamantului, cât și date obiective care certifică acest fapt, îndeosebi importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și anume, dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, nivelul (gradul) suportării de către reclamant a suferințelor psihice sau fizice generate în urma tergiversării judecării cauzei, felul vinovăției persoanelor cu funcții de răspundere, care în mod intenționat au tergiversat judecarea cauzei, au depus apelul cu întârziere.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2 alin. (1), 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, art. 1422 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cererii nr. 10873 din 1 iunie 2016 cu privire la corectarea erorii din decizia Curții de Apel Chișinău în cauza nr. 2a-2050/15, de către Curtea de Apel Chișinău, repararea prejudiciului moral în sumă de 150000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ion Lipcean și menținută hotărârea primei instanțe.

La 31 iulie 2018, Ion Lipcean a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate, rejudecarea pricinii și emiterea unei noi decizii privind casarea hotărârii primei instanțe și admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că la examinarea cererii de chemare în judecată și a cererii de apel, instanțele de judecată ierarhic inferioare l-au lipsit de dreptul la un proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 din CEDO, și nu au dat o apreciere obiectivă circumstanțelor expuse.

A subliniat că prima instanță urma să stabilească și să delimiteze perioadele pentru care se poate pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, rezultând din comportamentul părților, acțiunile și omisiunile instanțelor de judecată.

Având în vedere prevederile art. 4 din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, a remarcat că Ministerul Justiției al RM trebuia să prezinte probe care ar convinge despre lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

A specificat că la materialele pricinii lipsește un raport amplu privind perioada 1 iunie 2016 (data depunerii cererii) și 7 noiembrie 2017 (prima ședință de judecată) și acțiunile întreprinse de instanța de apel.

Astfel, Ministerul Justiției al RM nu a confirmat că durata procedurii de judecată în perioada 1 iunie 2016 – 7 noiembrie 2017 a fost una rezonabilă, datorită complexității cauzei, comportamentului participanților la proces, acțiunilor ce urmau a fi întreprinse de către instanța de judecată întru respectarea drepturilor părților implicate în proces.

Prin urmare, Ministerul Justiției al RM nu și-a executat obligația de probațiune privind lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și respectiv, astfel durata de judecare a cauzei civile a fost una excesivă și urmează a fi reparat prejudiciul moral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 11 iunie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 77) și repetat la 9 iulie 2018 (f. d. 79), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 iulie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Lipcean nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ion Lipcean, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ion Lipcean ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ion Lipcean se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean